

Veles de la llibertat canviant

A principis de la dècada dels cinquanta, quan vaig conèixer en Fita, les nostres comarques de la Catalunya Vella, en art contemporani, eren gairebé un desert. Entre els dos o tres puntets isolats que en donaven testimoni hi havia la casa de l'artista a Sarrià de Ter.

A la seva casa-taller acostumava a haver-hi setmanalment una tertúlia entre uns pocs iniciats. Allà s'hi mantenia un caliu i una bonhomie al voltant de l'art no oficial d'aquella època. Vull dir del figurativisme més banal. Allà s'hi xerrava del que algun petit grup d'avantguarda feia a Barcelona, o, de tant en tant, arribava alguna escadussera notícia il·lustrada de París, paradís llunyà que constituïa la utopia maxima de qualsevol artista amb inquietude del moment.

Crec que aquesta doble trajectòria il·lustrada de Fita per saber el que passa en el nostre món circumdant i un cert sentit didactic aglutinador l'ha mantingut sempre. Ho porta en la sang. I penso que això transllueix tothora en la seva obra plastic, ensems que enriqueix la lliure creativitat dels nombrosos alumnus que avui en dia passen pel seu taller de Montjuïc gironí, entre els quals se n'hi compten alguns del Terraprim d'Empordà.

Veient la ja llarga aportació de Fita al nostra art, es pot remarcar com l'autor podríem dir que no viu la moda perquè viure la moda és, al capdavant, deixar d'ésser artista. Si hem apuntat que en els cinquanta hi havia un art oficial, ara n'hi ha dos, car el figurativisme intrascendent que persisteix, cal afegir-hi per una altra banda paral·lela el que alguns anomenen la postmodernitat, és a dir, tornar a dir el que ja s'ha dit per l'avantguarda d'uns anys ençà. Les dues bandes conflueixen en el refregit i en la impotència. Fita és dels qui contribueixen a destruir el gust per la moda contemporània, aparentment consolidada per l'ús del consum. Sol lluitar contra corrent. És reticent contra la moda que impera. Fita no assoleix a estar pròpiament de moda, i per tant no passa de moda; senzillament es va convertint en un classic d'una època i d'un país, època que s'ha anat formant per una rica diversitat persistent d'"ismes" que, en la suma que es va configurant amb la perspective, li van donant macrounitat, talment com en la seva obra, per la unitat del suma i segueix de totes les seves variades recerques. D'una època i d'un país, diem. País del que ell sempre n'és plenament, lúcidament, conscient. País al que, a través d'unes comarques, va representant, potser sense pretender-ho, i sense protagonisme histriònic, amb el pes de l'obra ben feta.

Perquè Fita és un gran manipulador de materials. Tant li fa que les seves mans es moguin entre teles, com en ferro, vitrall, pedra, mural o ceramic. Ell, sobre la marxa, li va donant el paper físic i conceptual que li cal, al seu

aire, sense idees preconcebudes. I aquesta agilitat mental farcida de llibertat jo m'atreveria a asseverar que ha crescut amb el pas del temps. Un bon exemple del que afirmem són les peces que enguany exhibeix a Banyoles. Teles tractades fora del bastidor, i que poden prescindir de l'emmarcat, amb una tècnica molt lliure i molt seva, en les que poc o res hi tenen a veure el pinzell i l'espàtula, per a obtenir un "trompe l'oeil", entre la pintura i el relleu. Suavitat lacerant d'unes veles tintades amb aerògraf, sprai, aigua, esponja,... a la recerca del misteri, de l'inconegut. Hi plana un món transfigurat, malgrat que recognoscible des d'uns punts de partida, però que l'artista, un espill que reflecteix la nostra realitat canviant, a voltes el fa angoixant, a voltes erotic i sensual, sempre poètic i inquietant.

JORDI GIMFERRER, 1986

Catàleg de l'exposició. FITA, 45 anys de pintura, Cotxeres de Sants, Barcelona, novembre de 1987.